

Законосъобразност на изисквания относно размера на коефициентите за ликвидност като показатели за икономическото и финансовото състояние на участници в процедури за възлагане на обществени поръчки

Доброто изпълнение на договорите за обществени поръчки се гарантира чрез подходящи критерии за подбор на кандидатите или участниците, чрез които да се установи тяхното икономическо и финансово състояние и технически възможности и/или квалификация. Видно от чл. 50, ал. 1 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), за доказване на икономическо и финансово състояние, възложителите могат да изискват от кандидатите или участниците и представянето на годишния финансов отчет (ГФО) или някоя от съставните му части. Предвид това и с оглед на факта, че съгласно чл. 25, ал. 2, т. 6 от ЗОП критериите за подбор могат да включват и минимални изисквания, няма пречка възложителите да определят минимални изисквания към икономическото и финансовото състояние на кандидатите или участниците като използват различни показатели за финансово-счетоводен анализ (в т. ч. коефициент на обща или текуща ликвидност), които се изчисляват на база информацията в ГФО. Единственото условие, което следва да се съблюдава при определяне на изискуемите стойности на тези показатели, е същите да не са в нарушение на чл. 25, ал. 5 и 6 от ЗОП, т.е. да не ограничават необосновано участието на лица в обществените поръчки, както и да са съобразени с предмета на поръчката. Преценката относно законосъобразността на определен показател се прави за всеки конкретен случай след подробен анализ на фактичката обстановка.

Следва да се има предвид, че показателите за ликвидност изразяват способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи, в които не се включват разходите за бъдещи периоди. В този смисъл, с изискването показателят за обща или текуща ликвидност да е по-голям от единица се цели бъдещето качествено изпълнение на договора, като се гарантира, че кандидатът или участникът ще е стабилен и надежден партньор. По този начин се създадат предпоставки за постигане на целта на ЗОП – осигуряване на ефективност при разходването на бюджетни и извънбюджетни средства. Предвид това, посоченият размер на коефициента не само не е дискриминационен и необоснован, но гарантира единствено минимум на сигурност по отношение на стабилността на кандидата и обосновава кореспондира с целта на поръчката. Становище в този смисъл е изразено и от Комисията за защита на конкуренцията (напр. вж. Решение № 1123 от 27.10.2009 г.).

С оглед на изложеното и съобразно това, че възложителят определя показателите за оценка в условията на оперативна самостоятелност, може да се обоснове заключение, че поставянето на изискване, според което коефициентът на обща или текуща ликвидност трябва да е по-голям от единица, не ограничава участието на заинтересовани лица в процедурите за възлагане на обществени поръчки.